

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

29.8.2007

B6-0327/2007

PREDLOG RESOLUCIJE

k izjavi Komisije

v skladu s členom 103(2) Poslovnika,

ki ga vlagajo Martin Schulz, Linda McAvan, Stavros Lambrinidis, Manuel Medina Ortega, Guido Sacconi, Paulo Casaca, Constanze Angela Krehl, María Sornosa Martínez, Stavros Arnautakis, Katerina Batzeli, Panagiotis Beglitis, Maria Matsouka, Marilisa Xenogiannakopoulou, Nikolaos Sifunakis, Evangelia Tzampazi in Catherine Anita Neris

v imenu skupine PSE

o naravnih katastrofah in izrednih požarih to poletje v Grčiji

B6-0327/2007

Resolucija Evropskega parlamenta o naravnih katastrofah in izrednih požarih to poletje v Grčiji

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2, 6 in 174 Pogodbe o ES,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 18. januarja 2006 o sklepih konference o spremembi podnebja v Montrealu, 5. septembra 2002 o poplavah v Evropi, 14. aprila 2005 o suši na Portugalskem, 12. maja 2005 o suši v Španiji, 8. septembra 2005 o naravnih katastrofah (požarih in sušah) v Evropi, 7. septembra 2006 o gozdnih požarih in poplavah ter resolucij z dne 18. maja 2006 o naravnih nesrečah (gozdnih požarih, sušah in poplavah) - kmetijski vidiki, vidiki regionalnega razvoja in okoljski vidiki (2005/2195(INI), A6-0152/2006, A6-0147/2006 and A6-0149/2006),
- ob upoštevanju kjotskega protokola k okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) z dne 11. decembra 1997 in ratifikacije kjotskega protokola s strani Skupnosti dne 4. marca 2002,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 2152/2003 z dne 17. novembra 2003 o spremljanju gozdov in medsebojnih okoljskih vplivih v Skupnosti (Forest Focus),
- ob upoštevanju Odločbe Sveta z dne 5. marca 2007 o vzpostavitvi finančnega instrumenta za civilno zaščito (2007/162/ES),
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in "Strateških smernic Skupnosti za razvoj podeželja" z dne 20. februarja 2006,
- ob upoštevanju instrumenta za hitro ukrepanje in pripravljenost na velike nesreče (KOM(2005)0113),
- ob upoštevanju sklepov zasedanja Sveta za pravosodje in notranje zadeve dne 12. in 13. junija 2007, ki je potekalo na temo izboljšanja usklajevalnih zmogljivosti Centra za nadzor in informiranje v okviru mehanizma Skupnosti za civilno zaščito,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 2012/2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije in resolucije Evropskega parlamenta z dne 3. aprila 2006 o reviziji te uredbe (A6-0123/2006),
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 25. aprila 2007 o skupnem stališču Sveta o sprejetju direktive o ocenjevanju in obvladovanju poplav,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2006 o revidirani strategiji trajnostnega razvoja (B6-0335/2006),

- ob upoštevanju točke 12 iz sklepov Evropskega sveta v Bruslju 15. in 16. junija 2006,
  - ob upoštevanju člena 103(2) svojega poslovnika,
- A. ob upoštevanju katastrofalnih poplav in požarov, ki so v poletju 2007 ubijali in uničevali po vsej evropski celini, zlasti v Grčiji in Združenem kraljestvu, in prizadeli države članice EU, najbolj oddaljene regije, zlasti Martinique in Guadelupe, kjer je udaril orkan Dean, države prosilke in neposredne sosede EU,
- B. ker so požari v Grčiji povzročili izgubo življenj državljanov ter materialno in okoljsko škodo brez primere, kot tudi uničenje dela starodavne Olimpije, ki spada v svetovno dediščino, zaščiteneh območij programa NATURA, pridelkov, živine, hiš, možnosti preživetja na tisoče posameznikov, druge lastnine, pa tudi celotnih vasi; ker ti dogodki niso vplivali samo na lokalno gospodarstvo, turistično industrijo, infrastrukturo itd., pač pa so posredno ali neposredno tudi izbrisali ali zmanjšali učinke izvajanja politik, projektov, gradnje infrastrukture in financiranja EU, ter popolnoma izmaličili cilje EU za rast in kohezijo,
- C. ker je, sodeč po dosegljivih statistikah, od leta 2001 naprej uničenje po gozdnih požarih v Grčiji znatno naraslo; ker je v letu 2007 samo zaradi gozdnih požarov v Grčiji pogorelo 300.000 hektarjev, izgubljenih je bilo najmanj 64 človeških življenj, mnogi ljudje, ki so bili po poročilih več ur odrezani od varnih območij ali pomoči, pa so bili ranjeni,
- D. žalujoč za tragično izgubo življenja ducatov civilistov, gasilcev, vojakov in prostovoljcev v boju proti tem katastrofam,
- E. ob upoštevanju resne škode na domovih, infrastrukturi in v kmetijstvu, ki so jo povzročile poplave, zlasti v Združenem kraljestvu, Nemčiji in drugih delih Evrope; ob upoštevanju dramatičnih poplav v Združenem kraljestvu junija in julija 2007, ki so prizadele na tisoče podjetij, na deset tisoče domov in do milijon ljudi, ter pozivajoč Evropsko komisijo, naj da prizadetim območjem hitro na voljo sredstva EU,
- F. ker znaša celotna površina vegetacije in gozdov v Evropi, ki jih je to poletje prizadel požar, več kot 500.000 hektarov, najbolj prizadete države pa so Grčija, Italija, Bolgarija, Ciper, Hrvaška, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Španija (še posebej Kanarski otoki), Turčija in Albanija;
- G. ker so te požare deloma povzročile letošnje visoke temperature in suša, pa tudi družbeno-gospodarske in kulturne spremembe, ki so se na podeželju zgodile v zadnjih desetletjih: zapuščanje podeželja zaradi pomanjkanja gospodarskih priložnosti, nezadostno upravljanje gozdov, pogozdovanje z neprimernimi drevesnimi vrstami in znaten odstotek kriminalnih dejavnosti,
- H. ker je Evropska agencija za okolje (EEA) napovedala, da bo južna Evropa čedalje bolj izpostavljena suši, pogostejšim gozdnim požarom in vročini, severna Evropa bo izpostavljena več padavinam, večina evropskih regij pa bo doživela večje in pogostejše poplave zaradi spremembe podnebja,
- I. ker se je mehanizem Skupnosti za civilno zaščito aktiviral dvanajstkrat za isto vrsto

izrednih razmer v dveh mesecih, med katerimi je do sedmih prišlo sočasno; ker pomoč držav članic ni bila dovolj za zagotavljanje hitrega in ustreznega odziva civilne zaščite na vse nujne primere,

- J. ob upoštevanju škodljivih gospodarskih in družbenih posledic naravnih nesreč za regionalna gospodarstva, proizvodno dejavnost in turizem,
- K. ker so ti požari stalna težava za celotno južno Evropo; ker je ta regija postala glavno območje visoke ogroženosti v Uniji, ker je izpostavljena posebnim podnebnim značilnostim in ker je 70 % prizadetih območij last posameznikov, od katerih se zahteva, da sami izvajajo preprečevalne ukrepe,
- L. ker predsedstva Sveta niso uspela sprejeti odločitve o novi uredbi o solidarnostnem skladu in ker je EP sprejel svoje stališče že maja 2006,
  - 1. izraža solidarnost s trpečimi svojci žrtev, kot tudi s prebivalci razdejanih območij; se zahvaljuje vsem – profesionalcem, prostovoljcem in lokalnim organom – ki so sodelovali pri gašenju požarov in reševanju žrtev poplav;
  - 2. pozdravlja takojšen odziv oblasti v nekaterih državah članicah; poziva Evropsko unijo in njene države članice k večji solidarnosti do prizadetih regij; se zahvaljuje za pomoč, ki so jo prejele njihove oblasti in reševalne službe;
  - 3. je zaskrbljen zaradi čedalje večjega števila naravnih katastrof, ki jih gre po besedah strokovnjakov večinoma pripisati spremembi podnebja, ter poziva Komisijo, da sprejme pobude, ki bodo zagotovile spoštovanje in nadgrajevanje kjotskih obvez;
  - 4. poziva Svet, da nujno prilagodi pravila solidarnostnih skladov v skladu z resolucijo Evropskega parlamenta z dne 18. maja 2006, Komisijo pa, da olajša izvajanje novih meril na prizadetih območjih;
  - 5. poziva Komisijo k hitri mobilizaciji solidarnostnega sklada Evropske unije, da bo omogočala prožno uporabo, takoj ko prizadete države zaprosijo za pomoč, da bi tako pomagali prizadetemu prebivalstvu pri hitrem reševanju posledic požarov in poplav;
  - 6. pozdravlja predloge Komisije za izboljšanje zmogljivosti EU za hiter odgovor na katastrofe;
  - 7. ob poudarjanju, da so za preprečevanje in gašenje požarov odgovorni predvsem organi držav članic, poziva Komisijo, da sprejme potrebne ukrepe za ustanovitev neodvisne stalne evropske enote za posredovanje, ki bo pomagala državam članicam in prizadetim regijam med ekstremnimi gozdnimi požari in drugimi katastrofami z najboljšo opremo in strokovnim znanjem; s tem v zvezi ugotavlja, da mora Evropska komisija preučiti možnosti o dostopu do dodatnih zmogljivosti, s katerimi bi zagotovili hiter odziv na večje nesreče in ki bi bile na voljo iz drugih virov, vključno z zasebnimi viri;
  - 8. priznava, da letošnja izkušnja poudarja potrebo po krepitvi zmogljivosti civilne zaščite Skupnosti za preprečevanje gozdnih in drugih požarov v naravi, za pripravljenost in odzivanje na te požare, ter odločno poziva Komisijo, naj ukrepa v ta namen;

9. poziva Komisijo, da razišče možno sodelovanje s sosednjimi državami EU in tretjimi državami v boju proti uničujočim požarom in izmenjavi dobrih praks in/ali zmogljivosti v nevarnih poletnih mesecih, da bi bili boljše pripravljene na sezono gozdnih požarov leta 2008;
10. poziva Evropsko komisijo, da sprejme potrebne pobude za zagotovitev, da se nemudoma in učinkovito uporabijo vsa razpoložljiva sredstva, vključno z evropskimi strukturnimi skladi, sredstvi za kmetijske in druge politike EU ter obstoječim solidarnostnim skladom EU, da se s tem izogne dolgotrajnim postopkom in upravnim oviram, hkrati misleč na to, da je najpomembnejša naloga dati državljanom in regijam v težavah na voljo vsa razpoložljiva evropska sredstva. Nadalje poudarja, da je treba sredstva Skupnosti, ki so na voljo za reševanje naravnih katastrof, črpati pregledno in učinkovito;
11. poudarja dejstvo, da je zaradi gozdnih požarov to poletje v Grčiji delno pogorelo arheološko najdišče antične Olimpije, rojstnega kraja olimpijskih iger, poškodovana pa je tudi mednarodna olimpijska akademija; zato poziva k takojšnjemu popravilu škode s pomočjo Evropske unije;
12. meni, da so za porast požarov poleg spremembe podnebja odgovorni tudi drugi dejavniki in da lahko kombinacija naravnih vzrokov in človeške dejavnosti glede opredelitev gozdnih, pridelovalnih ali gradbenih površin odločilno vpliva na rast kriminalnih požigov. Zato nujno poziva, da države članice sprejmejo in dosledno izvajajo zakonodajo, ki bo zaščitila gozd in druge ekosisteme, preprečevala komercializacijo gozdnih območij in spremembe uporabe površin ter zagotavljala učinkovito spremljanje zaviralnega učinka takšne zakonodaje na kriminalno dejavnost. Poziva, da se v ta namen uporabi vse dosegljivo strokovno znanje EU, vključno s satelitskimi sistemi;
13. ugotavlja, da požigalce, zlasti tiste, ki imajo dobiček zaradi ponovne pozidave ali od gozdnih površin, lahko spodbujajo zakoni, ki ne opredelijo natančno oziroma ne zaščitijo takšnih površin, in/ali nezadostno izvajanje zakonov, ki prepovedujejo črne gradnje. Zato poziva države članice, da javno objavijo in izvajajo ponovno pogozditev vseh pogorišč in zaščito nacionalnega okolja;
14. poziva Komisijo in države članice, da tesneje sodelujejo pri pripravi ukrepov za civilno zaščito v primeru naravnih katastrof, da bi preprečili in zmanjšali njihov uničujoč učinek, dodelili sredstva, ki so potrebna za takojšnje obveščanje, usklajevali in omogočili dostop do logističnih virov;
15. poziva k boljši uporabi obstoječih finančnih in tehničnih sredstev ter znanstvenih izboljšav pri preprečevanju nesreč in blažitvi njihovih posledic;
16. poziva Komisijo, da še naprej sodeluje z nacionalnimi laboratoriji pri razvoju ukrepov, ki bi kar najbolj zmanjšali posledice požarov za okolje; poziva k politiki ponovnega pogozdovanja, ki bo temeljila na spoštovanju bioklimatskih in okoljskih značilnosti in uporabljala vrste, ki se učinkoviteje upirajo ognju in suši ter se bolje prilagodijo podnebjju;
17. poudarja potrebo po zbiranju in registraciji podatkov o nacionalnih virih vseh držav članic z vzpostavitev "okoljskih nacionalnih računov" v obliki zbirk podatkov, ki bodo dosegljive vsem državljanom;

18. obžaluje, da so bili ukrepi nacionalnih vlad za preprečevanje in gašenje požarov v številnih primerih očitno neuspešni pri zmanjševanju uničujočih posledic požarov, ter želi počastiti herojska dejanja posameznih zasebnih državljanov in prostovoljcev, ki so pomagali gasiti požare in reševati življenja;
19. poudarja, da je treba pri naravnih katastrofah posebno pozornost posvetiti posebnim potrebam invalidnih oseb pri vseh ukrepih mehanizmov za civilno zaščito;
20. globoko obžaluje, da so požari v Grčiji prizadejali tako veliko izjemno težkih izgub; meni, da je posledično treba nemudoma preveriti ustreznost ukrepov za preprečevanje in pripravljenost, da bi zagotovili upoštevanje sklepov in zaključkov ter tako preprečili in omejili uničujoče posledice podobnih katastrof v državah članicah EU v prihodnje. V tej zvezi poziva Evropsko komisijo, da od držav članic zahteva podatke o operativnih programih za reševanje naravnih katastrof, da bi izmenjali izkušnje in nova spoznanja o takojšnjih ukrepih, usklajevanju upravnih in operativnih organov ter dosegljivosti potrebnih človeških virov in materiala;
21. poziva Komisijo, da vzpostavi program za izmenjavo izkušenj o uvajanju novih tehnologij za nadzor in spremljanje tveganj in učinkov gozdnih požarov, ter da pripravi evropski postopek odobritve za kvalificirano tehnično osebje, da bi tako izboljšali njihovo usposabljanje;
22. je zaskrbljen, da cilji glede preprečevanja iz uredbe "Forest Focus" niso bili doseženi; ugotavlja, da je število požarov in površina pogorišč od začetka njene veljavnosti naraslo, namesto da bi upadlo;
23. poziva Evropsko komisijo, da vse države članice povabi, naj zagotovijo, da bodo vsa gozdna pogorišča še naprej ostala gozdovi in da jih pokrivajo programi ponovnega pogozdovanja, in naj brez odlašanja pripravijo razširjene obnovitvene ukrepe za turizem in prizadeta lokalna gospodarstva;
24. se je odločil, da bo v Grčijo poslal delegacijo Evropskega parlamenta, da bi izrazil svojo solidarnost s prebivalstvom, preučil stopnjo uničenja ter obsega škode na projektih, ki jih financira EU, in škode, povzročene drugim gospodarskim dejavnostim, kot sta kmetijstvo in turizem, socialnim mrežam, zaščitenim območjem programa NATURA in krhkim ekosistemom, in sprejel sklepe za preprečevanje in boljše ravnanje v podobnih izrednih razmerah v EU v prihodnje;
25. poziva Evropsko unijo in njene države članice, da družbo seznanijo z vrednostjo naših gozdov in njihovih virov ter koristmi, ki jih prinaša ohranjanje gozdov, s čimer se spodbuja udeležba civilne družbe preko organiziranega prostovoljnega dela ali z drugimi metodami, kot so združenja za obrambo in zaščito gozdov in naravnega prostora;
26. meni, da so poročila mednarodnih medijev, ki temeljijo na neosnovanih govoricah ali trditvah v zvezi z domnevnimi vzroki gozdnih požarov v Grčiji, vredna obžalovanja, saj pretiravajo glede pogubnih učinkov požarov in s tem preveč vplivajo na gospodarstvo države; vztraja, da morajo kakršni koli zaključki glede vzrokov požarov v Grčiji in drugod temeljiti na dejstvih in temeljitih preiskavah ter da je treba morebitne zločince v skladu z zakonom kazensko preganjati in strogo kaznovati;

27. poziva države članice, da okrepijo kazenske sankcije za kazniva dejanja, ki škodijo okolju, zlasti za tista, ki povzročajo gozdne požare, in da okrepijo usklajevanje ne samo v gasilskih službah, temveč tudi v vseh institucijah, ki se ukvarjajo z vzroki in posledicami požarov ter z iskanjem in obravnavanjem odgovornih oseb; poudarja, da bi takojšnja in učinkovita preiskava za ugotovitev odgovornosti, ki bi ji sledili primerni disciplinski ukrepi, odvrčala malomarna in namerna dejanja;
28. meni da bi bilo treba spodbuditi in podpreti akcijo za prostovoljno civilno zaščito, z osnovnim usposabljanjem in opremo, ki bi lahko vključevala napredno tehnologijo, saj gre za enega od pomembnejših virov, ki je na voljo državam članicam pri odgovarjanju na izredne razmere zaradi naravnih katastrof;
29. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam, nacionalnim in regionalnim oblastem ter parlamentom zadevnih držav članic EU in držav kandidatk.